

Maa Hääl

Maarahwa ajaleht

Nr. 48(370). Teisipäeval, 23. aprillil 1935. a. 3. aastakäik.

Hispaania naised sammuvad Ulestõusmise pühal kirikusse.

Neli hispaania kaunitari mantillades — iseloomustavas Andaluusia tütarde rahvariitujes — kiriku teel.

Raste tuleõnnetus Baitnal.

87-aastane wanake sai leekides surma. — Terwe talu kari tuleroaks. — Kustas Tonkmanni traktor ja wiljapeksumasin põles tuhaks.

Säänemaal juhtus pühade laupäeval raste tuleõnnetus, mille ohvriks langes terwe talu warandus. Maani maha põles Baitna walla Jõeäärse küla Raste talu elumaja, ait, 2 lauda ja 3 kuuri. Tule sai taluomaniku Karl Zeeweri loqu warandus. Leekidest ei suudetud päästa 87-aastast Anette Zeewerit, kes põles maha ja surma. Samuti jäid tulle koolloomad ja Kustas Tonkmanni wiljapeksumasin ühes traktoriga, mille väärtus 5000 krooni. Taluomanik Zeeweri lahju on 7930 krooni.

Tuli algas pühade laupäewa tella 11 paiku. Tuld märgati kõige esiteks rehelaufe kuuri katusel. Kuna katust oli õlgedest, siis lewis tuli kohutawa kiirusega. Et rehi oli ühise katuse all elumajaga, siis oli warsti loqu puuhoone leekides.

Talurahwas püüdis alguses tuld

halata ämbritega kustutama. Wiie minuti pärast olid aga leegid juba nii suured, et see oli võimatu. Siis oli aga ka juba hilja hädalijemaid asju päästa. Ihtlasi selgus, et taluomanik 87-aastane wanaema Anette Zeewer oli kadunud. Kuna wanake oli haiglane ega suutnud ise wälja tulla, siis oli ta jäänud põlewasse majja. Taluelanike abastus ei aidanud aga enam midagi ning wanake langes kohutawa tulekurma ohvriks.

Wahpeal oli tuli kandunud ka kõrwalhoonetele, nõnda et ait, laudad ja kuurid olid kõik leekides. Tulest ei jõutud wälja tulla Kustas Tonkmanni wiljapeksumasinat ja traktorit, mis langesid samuti leekide ohvriks. Nende wäärtus oli 5000 krooni.

Taluomanikul said tulekurma koolloomad, samuti ei saanud tulle wälja tulla põllutööriistu ja masinaid. Tule-

meri taluõues ei lastnud ahastawaid inimesi leekidele ligi. Tunni aja pärast jõudis kohale ka Kullamaa tule-torje ühingu Baitna osakond oma pritsiga, kes aga waranduse päästmiseks ei saanud enam midagi teha. 5 tundi hiljem jõudis kohale ka mootorprits Pihulast, mis kustutas hõõgumad jõe tulekahjed.

Tuli oli tekitanud õnnetu juhtumi läbi. Pühadeks oli talus toitude valmistamisel pliiti ja ahju tugewasti töetud. Nähtawasti olid tugewa kütuse töttu mõned jädemed korstnast lennanud õlgatulele, kus nad tekitasid tulekahju.

Talu oli kindlustatud ainult Baitna walla wastastitules tulekindlustuse jalgiga, kus kohalikud elanikud aitawad ainult mahapõlenud hooneid uuesti üles ehitada.

Formosa saart labas kohutav maavärin.

Rängad kahjud Taijshu ja Shintshiku maakondades. Kogu kahju hinnatakse 10 miljonile jeenile. 250.000 inimest peawarjuti.

Tollu, 22. aprillil. (E.A.) Pühapäewa warahommikul waprustas Formosa saart kohutaw maavärin. Esiolguete ametlike teadete järgi

on surma saanud umbes 3000 inimest ja haawata umbes 11.500.

Umbes 10.000 elamut on warisenud kottu, 11.000 elamut on saanud wiga-stada. Kinelised kahjud hinnatakse 10 miljonile jeenile.

Kõige rängemini on kannatada saanud Taijshu ja Shintshiku maakonnad. Taiiko linn saare looberannal on peaaegu täielikult waremetes. Raudteed saare loodepoolses osas on täiesti häwitatud.

Raudteerööpad on leeratud lõweraals ja nad näewad wälja otsekui hiiglamaad.

Paljude tunnelid on kottu warisenud. Waremetel elinud ühikud inimesed otsekui nõbrameelised, otstides nähtawasti kadunud omaiseid.

Elime seismiline tõuge regit-reeriti Taihofus pühapäewa hommikul kell 6.02, teine kell 6.22. Maavärinemist on tuntud ka Pesandoreji saartel. Kii suurt surmaohwrite arwu seletatakse sellega, et maavärin tabas inimesi unes pealt.

ühendused maavärinemispiirkondadega on lakkunud. Elimejed teated saadi kirjatuidedega. Jaapani Punane Risti ja sõjalaewad on rutuga saadetud Formosasse abi andma. Ka mitmed wäliskriigid on pakkunud oma sõjalaewu abi andma.

Maavärinemise häwitusi täiendab tuli, mis mõlab waremetel.

Tollu, 23. aprillil. (E.A.) Lendurid, kes tegid ringlennu Formosa maavärinemispiirkonnas

kohal, jutustawad, et 2000 ruutmiili suurusel maa-alal maavärin on sünnitanud hirmsat häwitusi. Ühes külas Toyohara lähedal on nii wähe elanikke ellu jäänud, et

ei jattu inimesi laipade koristamiseks.

Jõeängid on ummistunud. Selle tagajärjel on paljudes kohtades tekkunud uputus. Peawarjutiid on umbes 250.000. Arstimateid tuntakse suurt puudust. Eile hommikul kell 3 tunti Taijshus uut tugewat seismitulist tõuget.

Pühade saia küpsetamisel süttis maja.

Kiirelt likwideeritud tulekahju Harkus.

Pühade laupäeval Harku wallas, Pihuru mõisas elinud Marie Reintam süttis talu ahju, et küpsetada pühade puhul oma teatud saia. Maawalt olid saiad ahju küpsetama asetatud, kui mõddakäijad märkasid Reintami elumaja katusel tuleleeki, mis leal lewisid suure kiirusega.

Kõhe alarmeeriti Harku walla wabahälsit tuletõrje. Sünnimise kohale kihtasid kohelja pritsi. Elimejena jõudis kohale Harku alaealiste kaswatusmaja kaswandi-tubest koosnem tuletõrje komando oma pritsiga. Noored, kes on näidanud, et nad on kiiruse ja agarusjega ületamatud, olid

la seelord wõidumeheid, jättes isegi oma seljataha sama tosoonia õpetajatest ja teistest teenijast koosnema komando. Ka olid poisid tulekahju kohal äärmiselt tagad waranduse päästmisel.

Kuna kohale jõuti kiiresti ja et ka wesi oli täepärast, siis õnnestus tulele warsti piirata. Põles jõe le waid hoone katust ja lagi. Poone oli tuleõnnetuse wartin kindlustatud 3.4000 krooni eest. Omauit Marie Reintam hindab oma lahju 3000 krooni peale.

Tuli sai alguse tahma põlemisest.

Ärknumbr 5 senti.
Ilmub 3 korda nädalas.

Pühapäeval, teisipäeval ja reedel.

Postiga 50 senti kuus.

Kes tellimad „Maa Hääl“ wähemalt 3 ku peale, saawad „Perelonnalehe“ poole hinnaga, i. o. 25 sentiga kuus. Tellimisi wõtawad wastu kõik postiajutused. Adressi muutmise 25 senti.

Toimetuse ja talituse Pilt tn. 54/58. Tallinn. Telefonid: toimetuse 449-85 ja 449-89, talituse 449-84, tellimised 449-86, kuulutused 449-87. Toimetuse töetunnid tella 10—12, talituse awatub tella 8—17.

Uus kiriku korraldus.

Epetajate wõimupiiride laiendamine ja ümberpaigutamise õigus wutes põhimäärustes.

Cesti ew-luteri uju konfistorium on eitanud wabarajagi walitajale lin-nitamielset kirikute ja njuühingute seaduses ettenähtud põhimäärused.

Nähtemata on iga ühingu põhimäärused ühingu enese jilemine offi, mille wastu awalikkus ei tarwitses tunda juuremat humi. Kuud kuna meie riigi seadustega kirikute on antud juured õigused, teistelt poolt kiriku halb jilemine korraldus minemist on toonud jefelbuji la riiklikus elus, siis on õigus tühida, kas ei peitu põhimääruses punkte, mis tulewitus wõtsid laada ähwardawaks rahwa elu rahulitule arenemisele.

Põhimäärused algawad deffaratsoo-niga, et Cesti ew-luteri uju kirik on waba rahwariit, tel on enesekorraldami-ne ning omawalitsemise õigus. Tut-wundes aga põhimääruste jiluga, peab küll ütleni, et määrustega kirikupeale pii kopile ja ametitandjale praostitele ja õpetajatele tahelake anda täne wõimupiirid, mis tulotawad rohiem meelde katoliiku kiriku, kui mõne Põhja-Pääne-Euroopa waba rahwariitu jile-mist korraldust, kuna rahwa woi loqu-duste wõimupiirid on äärmiselt tüjen-datud. Koguduse täisloosolek peab toltu astuma üks kord wähemalt 5 aasta-järele ja tema wõimfonda tänuvad ai-nult õpetaja ja nõulogu liikmete ning nende kandidaate, jamuti ka kiriku kongressi jaaditule walimine. Koguduse asjadega lähemalt tegeleb koguduse nõulogu, mis koosneb 10—30 liit-mest. Kuud iiegi jelle nõulogu walimi-jel ei ole kogudusel täiesti wabu täli, waid ta wõib walida ainult kandida-tide seast, teda seab üles juhatus ja finuitab õpetaja; wimajel on landi-daadide juhles täielist weto-õigus.

Kui meil näid juba mõnel pool ki-rikuelu hõwinemas on, tänu wanadele jafaweksetele õpetajatele, kes õjanud rahwa kirikust eemale peletada, siis tulewitus nende postorite wõimupii-rid aina suurenewad.

Kui hiljuti anti kirikule õigus oma liitmetaste wastuwaieldemata korras liitme nõuda, siis teifis mailelus jelle üle, kas kirik antud õigust ei hakka ka-jutama ka jellest, et jumitorras nõu-da liitmetaste neilt, kes ammuagi ki-rikuist wõõrdunud, talle nimeid aga misli arusaamatule töttu iffa weel ki-rikuilgete nimekirja on jäänud. Siis rahustati, et seda õigust kirikule pole antud, et minewitu juhles jumitait-mise kord ei maksa. Kiriku enegi juhid walitsid siis. Kuud on nad jün tarwi-tijes pidanud oma joone ilmutada. Põhimääruste § 3-da järgi kuuluwad kiriku koguduste liitmetes peale je-niste liigete ka kõik need, kes põhimäärustes ja agendas ettenähtud kor-ras on koguduse liikmetes wastu wõetud, kui ka koguduse liikmete lap-jed 18 a. wanuse ja ka jiljem, kui nad ei ole jeadud korras kogudusest lahjunud. See ei jöta kahtlust, et kirik põhimääruste kinnitamise korras ta-hab enesele haarata juurde hulga uusi liitmeid, kes jemi liitmesfonda ei kuulunud, nagu ka „Cesti Kiriku“ refe-randist selgub. Tahetasse kiriku liige-tels arwata kõik need, kes kord leeris läinud, kui nad ei ole hiljem ameti-lust kirikust lahjunud jeeatanud. Seda jehutõhta on kiriku hääletandja iiegi püüdnud põhjendada, jeeletades, et need kõik, kes kord kirikus töötuse an-nud kirikule trauks jääda, muudu kirikust ei jaa lahkuks kui teadnande korras. Kuud weneagilete jeaduste põh-jal kadumit oli jumituid mõnda ki-rikuje kuulama ütstõit, mis tema jile-mine inimene jelle tohja ütles. Need ajad on mõddas, Cesti riik on lahku-nud Wenemaa kiltsest, meil on maks-ma pandud omad jeadused ja oma ki-riku korraldus, mille põhjal oja ini-mesi ennaft pidas ametilist loqu-dustesse mittekuuluwaks.

Siis tahä rääkida teistest arusaama-tustest, mida põhimäärustes jilalda-wad. Kas woi näitaks õpetajate üm-berpaigutamise õigus. Põhimäärused ije aumawad koguduse täisloosule õi-guse walida õpetaja kolme kandidaa-di hulgaft. Kuud samades põhimäärus-tes jäär piiskopis õigus paatoreid üm-ber paigutada. Kuhu ta nad paigutab? Et jee ümberpaigutamine koguduse waliku põhjal ei jünni, on selge. Kui laakft seda õigust kasutada mõeldakse, jeda meie muidugi ei tea, aga kasuta-da nähtawasti mõeldakse, jst muidugi ei oloks tarwis olnud teda põhimää-russe üles wõtta.

„Maa Hääl“ igasse talusse.

„Maa Hääl“ puudumine an-nab end walitasti tunda. Se-mast leiata kõiki hädawajalike õpetusi ja nõuandeid loomade arstimiseks, uuenduste läbiw-i-miseks põlluharimises ja talu-pidamises.

„Maa Hääl“ kirjeldab kõiki todu- ja wälismaa jündmufi ühes selgitawate üleswõtetega. Alati ilus romaan. Rasulikum on tellida „Maa Hääl“ kolme ku peale, sest siis saate jutu-ajakirja „Perelonnalehe“ poole hinnaga.

Kahetja meest Tallinnast wälja.

K. Sirgu põgenemisele laasaaitamise pärast.

K. Sirgu üle piiri wälismaale põgenemisel laasaaitamise eest wahis-tati mõni aeg tagasi kinnimelond iifi-tut. Kuud on juurdlus jelles asjas lõpetatud, mispärast wabastati wahji alt jündlaseb. Administratiiv-korras jaadeti neilt kahetja meest — Brasche, Edenberg, Raud, Wiit, Mihtelson, Pa-ris ja Tuimann esimehe püha õhtul Tallinnast wälja. Autohats neile määrati nende jünnipail.

Saksa protesteerib

Rahwasteliidu resolutsii-ooni wastu.

Berliin, 20. apr.

(E.A.) Saksa walitus jootis tä-na asjaomastele walitustele noodi, milles protesteeritakse rahwasteliidu nõulogu resolutsiooni wastu. Noot jeeletab, et walitused, kes wõtsid selle resolutsiooni wastu, ei wõi jeadu en-bid kohtumõistjais Saksamaa üle. Genji resolutsiooniga tehtawat uut katet wahetegemiseks Saksamaa juht-tes, ja jeepärsat Saksamaa liitkab sel-le resolutsiooni tagasi. Ihtlasi Saks-maa teatab asjaomastele walitustele, et ta jätab endale õiguse teha lähe-mal ajal teatawaks oma jeejutoht üt-situses küsimustes, mis Genji reso-lutsioonis on mainitud.

Austria fundwäeteenistuse eel.

(E.A.) Rantsler Schuschnigg tea-tas oma lihwõttelähtuses Austria rahwale, et lähemas tulewitus tuluta-tasse 34 miljonit shillingit fundwäe-teenistuse jisseandmiseks Austrias.

Peaministri mehinäbalad

Pildil Preiji peaminister Göring oma noore ablasjaga pulmareiul Wiesba-denis. Göring on teatawasti peale Hi-lesi wägewamaid mehi Saksamaal.

Tuhandes ameeriklased Eesti näitusel.

Eesti rändaw käsitöö-näitus lõppes. — Kõlastas Ameerikas 8 linna. — Kõikjal sai suure tähelepanu osaliseks.

(„Maas Hääl“ eritunde New Yorgist).

New Yorgis, 15. aprillil. Eesti ja Leedu ühine rändaw loodusnäitus ja rahmatunnetus näitus Põhja-Ameerika lihendriikides on lõppemas. Näitus on järele jäänud tagasi New Yorti.

See oli mõõdukas aasta nendel, see- ga peaaegu pool aastat tagasi, kui rahma- huigad täitsid New Yorgi teatlasid wile- dal amentuul asuma Altmanni laudamaja eile, imetledes wäga: eelendel wäljapanud Eesti ja Leedu rahmatunnetus manneleene ja nulle. Ameeriklased polnud veel kunagi waremalt näinud manneleene jarnastes rihwastest. Ning uudishimulikkudest new- yorklastest moodustunud lihedad rahwahul- gad wõolastid elawa ajana laudamaja, et klastada selle luuendal korral awatud Eesti ja Leedu loodusnäituse ja rahma- tunnetuse elemete näitust.

Sellest ajast peale on see näitus nüüd rännanud mööda Ameerikat, klastades Chicago, Baltimore, Philadelphia, Det- roiti, Clevelandi ja Bostonit. Kõige tagasihoidlikumate arwastuste järgi on klastanud näitust wähemalt pool mil- jonit ameeriklast.

Nüüd lõpeb näitus New Yorgi eeslinnas Brooklynis, mis on peaaegu tseisejse linn

8 miljoni elanikuga. Seebulast elab seal üle 100.000 ja eestlast — mõni sada.

Näituse awamine Brooklyni suurimas uniuersaalmagasinis oli wäga pldul ja ehtjalt ameeriklast. Kaubamaja klemisel korral, kus asunud omaniku eratoad, oli korraldatud sel puhul hilgaw pidusöök, millest wõtsid osa Brooklyni linna- pea, laubandusloja eimees, kõigi Brooklyni muu- seumide direktorid, Eesti ja Leedu kolonide juhtimad tegelased, Eesti peafonul New Yorgis Ruusit ja ajakirjanikud.

Peale eimet jätis näituse ametlik ama- mine. Selle ehtameeriklasti iseloomu- jels oli see, et kutsutud auwõõrad ajelati nööri taga rah- wahulga eite, kusi wahiti igat auwõõrast, kust kui kuulustid ja nemad wäljapanetu hulka.

Selle järgi algasid lõue. Kõnelejad pödr- duid ajalt auwõõraste, ajalt rahwa poole. Pinnapea termitas laugete wabarikide tutumistamise ideed ameeriklastele, kuna ameeriklased teawad Eesti ja Leedu- tdesti wäga wähe.

Kaubandusloja eimees kõneles ärimõl- matustest Balti riikidega, tähenbades, et sel näitusel wäljapanud rahmatunneti ja

kobakäsitöö eimees ei wõistle kuidagi Ame- rika oma kaubastega. Edasi kõnelesid Eesti ja Leedu peafonulid, tähenbades, et näi- tustel on rohkem kultuuriline, kui majan- duslik tähtsus. Lõpuks laudid kate rahma- riites Eesti neidu ette eesti rahmatunne, mis rahwale wäga meeldib ja elawa läte- plakutamisega wõstu wõeti.

Nagu näituse korraldajad kõnelewad, on nad rahul ka näituse majanduslikkude tu- lemustega. Wäga palju asju on müüdud ja Eesti on tulnud mitmel korral teidida uusi faabelisi wäljapanetute kogude täien- damisteks. Kõigis linnades olid näituse ruumideks juurimad kaubamajad, kes olid wäljapanetustest nii humilatud, et korralda- sid näituse tasuta, makstes koguni näituse korraldajatele ja tajubes omalt poolt as- jade wõetud ja kinnitusemaks.

Brooklynis jääb näitus awatuks 10 päe- waks. Eitis on näitus jels korrald lõppenud. Wõimalik, et siigisel alustatakse uut ring- reisi Ameerikas.

Eesti ja Leedu tutumistamiseks Ameer- ikale on näitus juuresti laaja aidanud. Peale poole miljoni näitust klastanu, on Eesti ja Leedu sel puhul lugenud aja- lehtedest kümned miljoni inimesed.

New Yorgis avati Ameerika-Eesti kaubanduskoda.

Tallinna liig kõrged sadama maksud.

10. apr. peeti New Yorgis Ameerika- Eesti laubandusloja ajutamiskooolel New Yorgi laubandusloja hoones, 65 Eiberty Street, millest oli wõtsid linna- walituse ehtajad, riigi-laubandusloja abi- president ja mõnused Ameerika ärimehed

tõdustuse, laubanduse ja panganduse alalt, kustu kaskakamendnelli meelt, kellest 20 ameeriklast ja neli eestlast. Wilmastest olid peafonul Karl Ruusit oma wenna J. Ruusituga, kes on Reg Cole'i juurfirma juhi- tiwaks direktoriks, Jüri Annusson ja nende riidade kirjutoja. New Yorgi linna poest termitas uut laubandusloja linna- walitogu eimees Bernhard S. Deutch, ku- na juhatajaks oli tema hea sõber, praeguse linna- walituse — klastate — era-sona eimees ja juur Eesti sõber Ben How, kts tähtsamaid poliitilisi tegelasi New Yorgis.

Kokkutatunud mõõdukas olid wormikult Chester D. Pugsley klastasid, kes Eesti sõbrana uut laubandusloja ajutajaid lönt- shiga klastas, kella ühe ajal päemal, mille järele kooolel ära peeti. Kaubandusloja ajutamise, ja Eesti-Am-ahendriikide wa- helise laubandusloja elustamise tarwi- duse kohta peeti riida lõnefid, millele järg- nefid direktorite nõutogu walimised ja ame- tite jagamine.

Kõitide kõnelejate awaldused olid wäga jöbralituid Eesti. Jsearomis tähtjaks tuleb pidada

linna walitogu eimees Bernhard S. Deutch

ilmumist kooolekule, kuna ta linna- walit- luses libedasti ametis on ja terme hommi- kupoole jellest istanguist osa wõttis. Omas lõnes ütles mr. Deutch:

„Mul on juur rööm siin olla New Yorgi linna- walituse ehtajana, et termitada uut majandusloja ähtuse, — Ameerika-Eesti

laubandusloja, — klastajandi. Meie depressiooni ajal on juurets lohtuselts, kui wõime termitada uut ajutust, mis praeguse- te puuduste ja hädade parandamise teele wiib.

Ma usun, et Ameerika-Eesti laubandus- loda on wäga tarwilik ajutus. Meie rahwa hulgas on wähe neid, kes Eesti- midagi teawad ja needki tunnewad wäga wähe Eesti ajalugu, geograafiat, tema loo- duse warasid ja laubandusloja mõimalusi. Kui mailmaja mõnagi muud head et tei- nud, siis wähemalt seda, et ta andis wõi- maluse iseliseisuse jaawutamiseks mitme- le wäike-rahwale, kes aastajadade jooful teistid wõimu all elasid.

Peafonul Ruusit,

kes laubandusloja ajutamisel laulawat osa mängis, waliti ähtel häälel toja aupresiden- dits eluts ajaks, samuti waliti auhtigeteks New Yorgi riigi-laubandusloja walit- president Charles T. Gwynne ja Chester D. Pugsley, laialt tuntud riias ameeriklane, teenete eest laubandusloja ajutamisel.

Dr. Ruusit tähenbas: „Eestil on klastat produtte, mida Ameerika turg wõib tarwi- tada ja teijest klastest Eesti wõib laugelt rohkem osta Ameerikast, kui seda tänini tei- nud, kusi jellest on eestlaid tarwis ameerik- lastel Eesti kaupadid osta. Kaubanduslo- jad wõotked, igajugufid klastidused, mis maksivad paljudes riikides, juunuwad ka Eesti fama teed kaina ja oma laubandus- lojide riikidega tajataalustama. Meil on müüa Ameerikale mefjamaterjale, puupappi, alusturwast, wõid, juustu, kalaprodutte, kumpwesse ja ka klastid wõotked. Suurenen kaupade ohtuine Eesti klastidustab ja laien- dab jense turu ka Ameerika kaupadele.

Mr. A. B. Moore, omanimelise laewa- liini president, kõneles klastid Eesti, kus

ta klastid juurel wiibis, ja konstateris, et Ameerika woad klaste 900.000 tonni puu- pappi aastaks, millest Eesti wõiks anda 130.000 tonni aastaks, kuna aga praegu jekit jia tuleb woad 20.000 tonni.

„Klastid teeb praegusel ajal kõrge sadamamaks Tallinnas, mit et meie laewad, mis klastid klastid järe- lindlast peatuwad, Tallinna minna ei jaa.“ J. Annusson juuritas, et Ameerika klastid jooma eesti klastid ja isegi eht jooma eesti wõotked.

Koooleku poolt waliti uut laubandusloja juhatus eimeheks mr. Ben How, presidentiks mr. Miller M. Wister, omanimelise mefja- materjali firma omanik, laetahoiuajaks mr. Grant Andrus, New Yorgi juurpanga Con- tinental Bank ja Trust Co. walit- president, ning teisteks juhatus ehteteks: mr. J. M. Daniels, mr. A. Abrams ja A. B. Shirl. Noutoguse klastidwad peale eelnimetatute woad mr. A. B. Moore, mr. Berley Morje, mr. J. Tashley ja J. Gerard. Kõit New Yorgi äriilmast lugupeetud nimed.

Pühade kakelus koogas.

Efimele püha ähtul kella 9 paitu tekkis koonga wallas, Saareotsa talus pühade märjufete maitsemisel katuses, mis päraft arenes pusti-lõominguks. Tallu jät rastete haawadega maha Riiktel Mält, kelle elu- loht Pilmare klastas, Mäeantfu talus. Ta toimetati Pärnu linna-ahgaiglaste, kus klastid olawat elu-ahdetawad haawad peas ja klastid. Kes need haawad klastid, seda Mält ei teadnud. Toimetud juurdufustel jekus, et pusitajaks oli Jaan Riik, 31 a. wana, la koonga wallast. Ta tunnistas oma jüü ülles ja wahistatid.

Eestist 1000 kilomeetrit lõuna pool istutatakse juba kapjataimi.

Wiihil on näha naifi istutamas kapjataimi, mis on lõuna lähedalt sugulased tawalise pealapja omadele. Eestlased hääwaw juba kapjajorti „Rohkriiti“. Keed on wiimase ajal omanud konfereerimislojuse juure tähenbuse ja neid on jekastud Eestis maal eriti palju tarwitama. Enne pühale istutamist klastidatid kapjataimi taimelawades.

Omawalitsuse teenijate 2. üleriiklik kongress Tartus.

2. pühajl pärahtõunat algas Tartus rae- loja faalis 2. üleriiklik eesti omawalitsus- te teenijate kongress, millest wõtsid osa üle 70 inimese. Nendest 53 hääleisugustiku jaa- ditut üle riigi. Kongressi juhatajaks wa- lititi: dr. J. Madisson Tartust, M. Kaarpuu Narwast, H. Riik Tallinnast, J. Priimeis ja R. Bamberg Tartust. Pea- sekretäriks waliti B. Mäe so Tartust, peale selle sekretariaati 6 liiget.

Dr. J. Madissoni awajona järele termitas kongressi sieminiitri ehtidajana Wellner, kes muu-jeas tegi teatawaks, et woad klastidawal aastal ilmut jeadus, mis lõpikult lahendab maawalitustuse laatus. Teiste termitajate seas olid Rootsiht Sö- derberg ja Edlund sealsel omawalitsustuse teenijate liidu ehtidajana. Riikalist oli jaa- bunud termitust mujaltid wälismailt, nii Smeitist, Norraht, Hollandist, Tšehho- slowakkiaht, Austriast ja Prantsusmaalt. Termitustelegrammi oli jaa- bunud ka riigi- loju eimees R. Penno.

Efimelela kuulati ära prof.

J. W. O. J. ettelanne

meie omawalitsustuse ajalooliselt arengust. Klastid kongressi töötlemustest järg- mises nrs.

Wene-Prantsuse läbirääkimised klastid.

Mo s l w a, 21. aprillil.

(E. A.) Tais teatad ametlikult: Lä- birääkimised Noutogude wäliskomis- jari Litwinowi ja Prantsuse wäliskom- isjari Lavali wahel klastidati ajuti- felt. Litwinow klastid Moskwasse rah- watomisjaride noutogule aru andma.

Mo s l w a, 22. aprillil.

(E. A.) Litwinow jaa- bus. London, 22. aprillil.

(E. A.) „Stari“ diplomaatlik kor- responent kirjutab: Prantsuse-Wene läbirääkimiste klastimine näitab, et inglaskel oli digu, kui nad omal ajal läbirääkimistel prantslastega ei taht- nud nõustuda Locarno klastidustate au- tomatiseerimisega, woad nõudsid, et Inglasklaa wäljastumise oleneks Rahwasteliidu noutogu ohtusest. Prantslastele ei meeldinud see sugugi, ja nad tegid inglasktele libedaid ette- heiteid. Nüüd ajub Prantsuse walituse Noutogude walituse juurestid jekus ja- matusel jekulohal. Prantsuse riigi- mehew jaa- wad nüüd aru, et igajuguste piirwahajuhumite päraht, mis wahjst on meeleaga prowootseeritud mõne pro- wolaatori poolt, ei jaa kaste miljoneid inimesi ohwerdada.

„Temp“ Moskwa korresponent teatad Prantsuse-Wene läbirääkimis- te ajutise klastidamise puhul: Taisi la- looniline teadaanne klastas wälis- maalijit ringlondi. See teade oma la- loonikliffusega näitab, et Noutogude ringlonnad on halwas tujus nende raskuste päraht, mis on tekkinud läbi- rääkimistel.

Jaanis teatad samas asjas: Läbi- rääkimist ei jaa- wad jatkata, sest Litwi- now pidi jaitma Moskwasse. Genfis Laval ja Litwinow leppijid klastid Prantsuse-Wene wastastituse abista- mispatti alustis asjus. Litwinowi ära- joidul jäid lahendada woad mõned re- daktsioonilised raskused. On arusaan- dam, et Litwinow tahab läbirääkimis- te klastid oma walitusele aru anda, nagu seda tegi ka Laval ministrite nõu- loju wiimajel klastid.

Ph. Kallot oma Türgi muljetest.

Eesti ehtidaja Prahast Ph. Kallot, kes hiljuti klastid wahatitigi walituse klastidest Türgis jölmimas Eesti-Türgi wahelisel ma- janduslikku klastidepet, on nüüd Prahasse tagasi jöundud.

Nagu ta ajakirjanikkudele jutustanud, on tema muljed Türgist wäga humilamad ja eredad. Türgi walituse ja juhtimade tege- laste juures on ta leidnud tõstid huiwi Bal- ti riikide woad. Türgi poliitikategelaste kõrge kultuuriline ja hariduslik tase on te- da imeksta pannud. Kõit nad on rääkinud täiesti wahalt prantsuse woi jalka teelt, ku- na nad on tõrgema hariduse jaa- wad ena- mules Prantsuses ja Eestis.

Suurt muljet on Ph. Kallotile awalda- nud Türgi tegelaste waimustus oma todu- maa klastidamisega ja neil praegu teotil olewa „wiikastatu“ woad. Türgi praegune pealinn Ankara, mille kohal alles 10 aastat tagasi jekis wäike lina, on klastanud juurepärajeks linnaks, uhtete hoonete ja ehtidustega. Kõit walituseajutised on kon- stantinoopolist, woi uut nimega Jstambu- list, juba ammugi Ankara eile wiidud. Teel Prahasse tagasi peatus Ph. Kallot Baltani riikides ja ka neilt on ta toonud laaja häid muljeid. Kõitjal teewat klastid- tam tää ja Baltani riigid on muutumas endiselt Euroopa „püstitrohu telidrii“ Eu- roopa waraaidaks, kuna nende looduslikud rikkused ja maapõue warad on juured.

Päewast P- Päewa

Newideerimine Tallinna waestelas- tetohutus jatkub. Puudujääki juba ligi 3 milj. krooni.

Nagu klastid, on wiimastel päe- wadel ilmutis tulnud Abdele Kaste te- gewuses nusi klastidamisega ja üldine puudujäägi summa ulatuwat juba tu- gewalt üle paari miljoni jend, klastid- nides kolme miljoni lähedale. Näib, et järjekindlamalt on ta asunud jum- mastid klastidama 1931. a. paiku.

Newideerimine Tallinna waestela- lastetohutus jatkub lina, kuna materjal on wäga klastidane. Klastid klastid tu- leb aga paljude aastate tegewus. Abdele Kaste praegusest ajukohast pole itta woad mingeid teateid.

Suur nõudmine wiljapuu-karbolineu- mi järele. Klastidumise priitumise aeg on klastid.

Kiigi põlewkiwitõdustuse tuleb tä- namu klastid rohkesti tellimist wil- japuu-karbolineumi peale. Põlew- kiwitõdustuse direktori arwates woad tänawune karbolineumi klastidumist tõusta poole juuremaks kui mõõdukas aastal. Wastu nimelt tarwitati ära 40.000 kilo karbolineumi. Klastid- wadist on jelle woaditulu mõnjo wilja- punde ja mariapõdjaste priitumisel hästi silmatorkaw, mille tõttu tar- witamine järjst juureneb. Tänamu ohtetasse karbolineumi juba rohkesti woadide wiiji.

Lõuna-Eestis woad juba priitida klastid woaditulu klastid klastid, millest woaditasse 1 oja müügilolewat klastidcentreeritud woaditulu klastid weede- listu ja 7 oja woad. Klastid aedunud on järele pärimus, klastid ei woadit ka klastid ja plooniid priitida wilja- pun-karbolineumiga. Selle peale woad- me woadita ainiit niipalju, et Põh- ja-Ameerika kogumist igajugune õlilpreparaat, nende hulgas ka wilja- pun-karbolineum, klastidat huumil- jalist, nende hulgas ka klastid ja plooniid. Kodumaa wiljapuu-karboli- neumiga on meil praegu woaditwad klastid klastid ja alles päraht nende lõppemist woadme anda klastidama woad- tuse. Kes aga jekit tohab klastid wiljapuu-karbolineumiga priitida, klastid seda klastidama woadituga, f. o. 1 oja wiljapuu-karbolineumi ja 15— 20 oja woad.

Piirituselaew Soome karides madalikul.

Helsingi, 23. aprillil.

E. A. Soome merepoliitise klastidestis eile Roppo karides juure piirituselaewa „Wahtra“. Laewa pardal oli 8300 liitrit piiritust. Laew oli pühapäemal jöotunud madalikule. Kui juurem oja laadungist oli heidetud merre, pääsis laew madalikult klastid. 11.430 liitrit piiritust püüti mere- poliitise poolt meel waja. Ahenduses pi- rituselaewa klastidestimisega arreteeriti 5 iitit.

Sõit linna hobusega raske, autoga kallis.

Wahabeeses „Maas Hääl“ nrs klastid ja rohke tää tõttu juhtus paar klastidwiga. Marahwa klastidestimisest kirjutise peal- kirjaks tuleb lugeda: „Sõit linna ho- busega raske, autoga kallis“ ja püüdi alustada 5. klastid: „Maria ja Jo- hannes klastidama Ennistegija furma“.

Magus mesi.

Palju hoolt ja waewa nõuab mesilastega ümberkäimine, enne kui saadakse maitsewat linnumagusat. Otstarbekoha- semate tarude tegemist, pe- rede kinnipüüdmist, mee woi- mist jne. õpite neist raamatust

J. Soo	
Mesila asutamine.	Kr. —.80
M. Dernov	
Mesila asutamine.	„ —.20
K. Mäekala	
Mesila tarud ja tarbed.	„ 3.—
K. Mäekala	
Tegelikkud tööd mesilas.	„ 2.—
K. Mäekala	
Mesilane ja tema elu.	„ 1.60
M. Reinik	
Mesiniku püewaraamat.	„ 1.—
I. Raudsepp	
Mõistlik mesinik II.	„ 1.20

Kes raamatu hinna rahas woi post markides ära saadab, sellele lähe- tatakse raamat äri kulul kaste.

K-Ü. „Rahvaülikool“

Harju tän. 48, Jaani tän. 6.

Gafia tulemitulootused Baltimail.

Kurt Freytagi plaanid Saksamaa piiride laiendamiseks idasuunas.
Saksamaa pidawat omandama uusi maaalad Euroopas.

Kurt Freytagi hiljuti ilmunud raamatust „Saksa tulewitu piirimaaruumid“ (Raum deutscher Zukunftsgebiete im Osten) mõis mõelda, et jutt on Ida-Preisimaast. Kuid ei. Raamat käsitleb Poolat, Läti, Eesti ja Leedut, maid, mis enam kui 15 aastat püüdnud iseseiswate riikidena. Raamatut iseloomustab motto Hitleri „Mein Kampf“:

„Saksamaale ainuke võimalus terve maapoliitika teostamiseks oleks omandada uusi maa-alasid Euroopas endas... kui tahetakse uut maad Euroopas, siis nui riit peab liikuma edasi endiste orbulaste radades, et saksa mõdoga puhastada teed saksa advale ja saksa rahwale kindlustada tema igapäewast leiba.“

Nagu loomides selgitada riisidijate loodustele kontreerit mõtet, on raamat warustatud kaanepaberiga, millel tuuakse ära haintesjents logu raamatust:

„Piirimaad manitsemad meid ja hüllemad: tulewitus ei tohi olla enam „rahwas ilma ruumita.“ Ida saab teisma Saksamaa siisepoliitika teisteks, nagu Hitler kirjutas: kui juttu on ajumaadest Saksale, siis on see võimalik ainult Euroopas ja ainult Idas. See raamat on pühendatud

tutwumisele Saksa igatsuse ja saatuse maaga, — Läti, Leedu, Eesti ja Poolaga.“

Kuidas kujutleb Freytag Baltimere-maid — Saksa „igatsuse ja saatuse“ objektina? Utleme otsekohele: wäga milehjatena. Freytagi järgi ainuteisteks

kultuurhällideks Baltimail on mälestused ristijõetate „suurest ajast“ — luteri kirikud, lossid, rüütlite mõisad, kolonistide asulad. Kõik muu olewat Aasia. Freytag eitab saksa ekspertiide kalulatoosione, millede järgi ilksi Leedu oleks „saksa organisaatsooni“ torral wõimevne toetma logu Saksamaad. Samal ajal Leedu tujuwats enbasi tähtsat turgu saksa laadustele. Maalides perspektiivne Leedu liitumise Saksamaa mõjussääri, kirjutab Freytag:

„Dets rumal waadebda murestult neid hüglaperspektiivse, mis atwanewad saksa rahwale maa-alal, mille pärsat meie eijitab tunagi wõitlejaid nui inuult.“

Kaugemaid plüideid wäljendab Freytag peatükides, mis pühendatud Latile ja Estile. Need peatükid lannawad ilusat pealkirja:

„Terra Marianna — saksa ordumaa.“

Esimejed muised jõidul Läti lutsuwad Freytagis efile waimustatud kiidulõned „suurele wana-saksa kultuurile.“ Kogu Läti, arwatud wälja Leigallia, on Freytagi sõnade järgi ümbritsetud saksa minewitus:

„Saksa ehitused, saksa linnad, uhled saksa peretonnad, lossid ja inimesed, kes teise isamaa karmis murratus kõnelewad oma kaigade teest, kõik see joonistab meeli wangiistawa pilbi saksa isamaast, saksa maast“ (lht. 153—154). Kuid Freytag lütab lahjades: „See on saksa, kuid samal ajal ka mitte-saksa maa. Saksalased taotawad jelle maa rahwa. Hoides end eemale, sakslased ei juutnud julatada neid endasäe...“

Freytag kriiputab alla, et balti sakslased wõitluses endise wägewuse ja luleseadumise Saksamaa kaasabil, et tohi minna mingite kompromissidele lätlastele. Ta jutustab waimustunult, kuidas ühes Põltsamaa kolongis, kus wilibid ta lätlaste balti sakslaste ja riigisakslaste tõrwal, jutt tuli sellest, et üks balti sakslaste hulka kuuluw tütarlaps oli abiellunud lätlasega, ja kuidas siis tõusis ühes noor parumeis, baltlauna, ja tähendas ägebalt: „Kui minule üks lätlane oleks teinud abieluettepaneku, ma

oleksin wastanud talte tõrwahoolbiga.“

Sellele lijas Freytag omaltpoolt: „Sarnaselt ja analoogilise juhtumid pole ainukesed. Wanade baltlaste filmis pole lätlane, seistu ta kui tahes kõrgel, ikkagi baltlastega seitskondlikult üheväärikiline. Waadelides

Tallinnat, Freytag ei sunnab hoiduda:

„Me oleme weri wereist, mida siin walati, ja neisi, kes siin koloniseerisid, kultuuri arendasid, kes töid kaasa endaga saksa missooni. Elu, pulsjeerunud selles linnas, oli sakslaste elu, meie eijitade elu. Nad tungisid siia, et mallewada ruumi järgnematel põlvkondel, meie jaoks, sinule ja minule!“

„Eiga lann.“ kurdab Freytag, „oleme waandanud tegeruufelt itta... Uu-eist illesidusunud ida sekkab Wenemaa ja Saksamaa wahel. Ainult liitudes 70 miljoni sakslasega, kes annud temale kultuuri, wõib see ida jääda püsima.“

Wene tsaari

wiimne rahaminister.

Peeter Barki kummaline karjäär Inglismaal. — Pögenik, kes pandi panga juhatajaks ja ülendati nüüd aadliseisusse.

(M) Wiimane Wene tsaari rahaminister Peeter Bark ülendati mõni aeg tagasi Inglise kuninga poolt aadliseisusse.

See on haruldane juhus, mil puhul wälskmaa lehed tuletawad meelde P. Barki omapärast saatust.

Barki nimetati omal ajal „wene riigisaksa wõitlusnikuks“. Maailmasõja ajal 1914, kus Inglismaa hoidis kogu iga peni, Wene rahaminister ostas Inglismaal realliseerida suurema laenu. Järgnematel sõjakaastel inglased wäljameelitatud uned laenu olid juba sõna tõlles mõttes taotlusliku trüki, millega wawalt teegi teine olets toime tulnud.

Et kõik need jummad hiljem tulid korrasse kirjutada, juba ei panda laenuandajale pahaks,

Et kõik need jummad hiljem tulid korrasse kirjutada, juba ei panda laenuandajale pahaks, waid usaldati talte ähe suurema Londoni panga juhtimine.

Barkiide sugufond on Taani päritoluga ja oli üks filmapaistwamaid Wenemaal. Peeter Bark lõpetas Peterburi ülikooli; teenis alul rahaministeeriumis, praattiseeris panganduse alal Berliinis Mendelsohni pangas; Wenemaal tagasi minnes ta nimetati peagi riigipanga direktoriks ja warsti panga juhatajaks. Hiljem ta oli laenuandusministri abi ja juhatais Peterburi suurimat era-rahajutust Wolga-Raama panka.

Sõja eelõhtul, 1914. a. suwel Bark nimetati rahaministriks ja jäi sellele kohale kuni rewolutsiooni puhkemiseni.

Enamajad wangiistad Barki, aga kuna ta kuulus tsaari wabameelsete ministrite sekka, siis ta lasti peagi wabaks.

Barkiil õnnestus kinniti põgeneda ja pääses sealt paljude wintjutsuste järgi ühes naiste ja lastega Inglismaale. Seal mõeti warandufeta põgenikke sõbralikult wastu. Tsaarilema Maria Feodorowna, inglise kuninga tädil, oli juba waremalt Londoni jõudnud ja Peeter Bark sai ülesandeks wõltsida ja lohendada tsaari ema tagasihooldikke warandufi; samuti pandi ta peale tsaari de juurwõrstinna Ksenia rahaasjade korraldamine, millega Bark tuli hülgawalt toime.

Maria Feodorowna surma järele Bark oli üksiwähe tegeruufeta.

Eiis heitis oma filma wene rahandusgeeniuse peale Inglise panga tuberner Montagu Norman,

kes lutsis Barki lihtwiderima Inglise-Austria panka. Ühistele ajaga õnnestus Barkil tähend. panka ümber korraldada. Sellest ajast on Bark tihedas sõpruses Normaniga, ja tänu hämmastamale jarmafule wiimajega peetas ta jageli Normaniks.

Tanapaw on Peeter Bark, nüüd 66 a. wana, tuntumaid kuulsid Londoni ciht; wahete-wahel ta shidab oma kätse mõija Marjeille lähedale, et maaleu waltuies meele tuletada aegu, kus ta ije oli juur-maomanit Wenemaal.

Tuletõrjuja laskis teise maha.

Kojuminekul tekkis werine tüli wähetusjälginud kiirwite pärast.

Suurel neljapäewal toimus Ambla tuletõrje meeskonna üleandmine wanalt peamehelt uuele. Peale üleandmisi oli priisimaja ruumides ühtlase nutu juhatuselge tulul korraldatud kooswiibimine, kus ei pumbunud ta alkoholi. Kooswiibimine kestis umbes kella 12-ni õõsel, mille järele ajuti kojuminekul. Priisimaja ruumidest lahutamisel tekkis aga tuletõrjuja. Mudoli Põllu ja teiste wahel tüli, mis alguse sai Põllu seletuse wahetusjälginud kiirwite tõttu. Tüli arenes talukuseks, kus pealtugijate seletusel tuletõrjuja Rud. Mõlitu poolt Põllele kiirwi terawa serwaga juur haaw pähe löödi. Soobi tagajärjel tuktunud Põld maha, mispeale teba weel läte ja jalgabega peksetud. Ühes tõustes läinud Põld soju, mis ajub umbes 400 mtr. laugufel priisimajast, kust tagasi tulnud warustatuna kaitseleibu wintpüssiga. Kojuminewad tuletõrjujad, nähes merist Põldu wintpüssiga, wõisid jelle aga temalt läet. Priisimaja lähedal tulnud Põllele wastu tuletõrjujad mennud Mõlitu, E. Põdra ja Wiif-

baum. Põld haaranud taktist rewolwri ja hoiatanud mehi lähenevaks, millest aga need polemat hoolinud. Selle peale lastnud Põld paugu õhku, kui aga mehed sellepeale waaatamata weelgi lähenevad, tuktunud paugu meeste suunas, mis tabas Eduard Põdrat lõhu. Juurerutanud teised tuletõrjujad wõisid Põllu relwa kätt ja kandid Põdra Ambla haiglasse, kuid enne sijnajõudmisi heitis Põdra hinge. Ka Põld, kes oli peahaawa tõttu rohkesti werb kaotanud, toimetati haigemajja. Tapa linnaarsti dr. Iistami seletuse järele, kes Põllu haawa tinni sidus, pole see raske.

Surmaaanud Eduard Põdra pidas kuru ajundufes ajundustalu, oli abiulus ja hiljuti lojapeale elama ajunud. Mudoli Põld elab Ambla alewikus, on wakkiline, oli ilma kimbla ametkohaja ja tuntud meidi äge-daloomulise iijuna, kuid muudu mõrdlemisi korraliku mehena. Lastmije põhjusi motiwerib Põld enesetaitjena. Asjaolajid olid kõik wiinastanud oletus.

Enge noorte osakond suu- rimaids Pärnumaal.

Tõskawas turjused, näitused ja maaltu- tuur. Noorte näitetrupp eeskujuks wanematele seltsidele.

Enge Põlumeeste Seltsi Noorte osakond ajutati 1931. aastal P. E. esimehe A. O. tohsoni ja kohaliku maatulunduskonsulen- di J. Laasi algatusel. Oma neljaastase tegewuse jooksul korraldas noorte osakond rahfel arwul mitmejagufid noorte ette- wõtteid, nagu näitaji, põllumajandusliji eriturfuji, etsturfioone ja muud maatulun- duslikke ettemõtteid ning pidufid. Noortel on asjatund wäärilts raamatufogu, kufu- tud ellu heakulufuga liigeterohte laulu- loor ja koostatud 15-liiteline muusika- orkester. Wiimase juht hra H. Roger

püüab orlestriit weelgi arwutamaks tõsta. Kuna ümbruskonna noorte hulgas palju häid näitemängu mängijaid, siis turjuti ellu ka oma näiterühm, kuhu kuulub üle kümne näitleja. Noorte näiterühm tegut- seb ka oma emajelji, Enge Põlumeeste Seltsi näitegrupina ja asendab jelle wana näitejältskonna, milline juba kofku kaima- mas. Praegu on noorte osakonnal üle 70 liitme, oles jessa juurimaid noorte orga- nisaatsoone üle Pärnu maakonna. Ümber- laudufetele noortele on osakond tänuwäär- jets teotfemije ja endaarendamije palgas, kufi paljudegi logetufstega noored wõi- wad ijejeiswalt ellu astuda ja järeletule- waid noori oma logetufste waral äpetada. Noorte ülbjuhiti on J. Mermann. Ju- hatuie koefjeiis tegufjemad: esimees A. Seling, esimehe abi A. Tafone, lastapi- daja H. Jõets, kirjatoimetaja H. Gold, abikirjatoimetaja A. Hummal.

Enge P. E. noorte osakond. Esimees juhatusel liitmed; wafakult teine H. Jõets, järgnemat esimees A. Seling, A. Tafone, noorte ülbjuhi J. Mermann, A. Hummal, H. Gold.

Auto wedas 20 inimest kraawi.

Satuse mäel juhtus pühade eel raske õnnetus.

T a r t u, 19. aprillil.

Neljapäewa õhtupoole juhtus Satuse mäel raske autoõnnetus Satuse furnu- aialt major Tossi matufelt kojufõitwa- te Waimafiwere matufelstetega.

Mäest alla jõites ei suutnud weoau- to juht autot pidurdada ja see jõitis ühes 20 inimesega kraawi. Enamif jõitjaid paisati eemale põllule, kuna 8 inimest jäid kummulilangenud auto alla ja said suuremaid wõi wähemaid wigastusi.

Kõige raskemad wigastused ojutufid August Tõssil, 16-aastane, Waimast-

wereist, kes pärast esimehe arstiabi saa- mist Jõgewa jaoskonnarstilt dr. E. Teberilt laadeti Tartu ülikooli haig- lasse. Seal tunnistati tema seikuford raskest, kuid mitte elulardetawaks.

Teised wigastatud on — August Jõeäär, talunil Rärdest, 38-aastane, haamad peas ja kullas, Madli Palits, 70-aastane ja tema 72-aastane mees Mart Palits, mõlemad talupidajad Jänedalt, maetud major Tõssi naife wanemad. Neil on muljutufi ja põru- tufi. Peipsiäärsest wallast piiriwalwe- major Johan Lõbidas, 38-aastane — otfaefine ja film lõhli. Agronom A.

Soomit Tallinnast — tugewasti põru- tatud, August Tõss, 40-aastane laitse- waelane Tallinnast, peanahk mitmeft tohast puruts rebitud, Johan Tõss, 16-aastane, leikfooli õpilane Wiljan- dist, rinnatõrw wigastatud. Kõik need lergemalt wigastatud jäid Jõgewa jaoskonnarstii rawimisele ja oja neift lahkus juba samal õhtul, et rawimist kodus jalkata.

Weoauto, mis ije tergesti sai wigas- tatud, kuulus Wägema linataupmehele Kausile, kel pumbub luba autoga ini- meste jõidutamiseks. Matufelstetale oli ta auto lubanud ainult tutwufe tõttu.

Armuasjade lahendamine revolvriga.

Politsei wahelusegamine hoidis kuriteo ära.

18. ltp. õhtul kella 10 paiku enne Tallinna rongi saabumisi Pärnu kriminaalpolitsei wa- histas Pärnu raudteestajamas Galinga walla noormehe Wladimir Reinu, 23 a. wana, kelle juures leiti 7 kuuliga laetud rewolwer, mille ta oli warastanud Galinga wallas elawalt Jaan Jürisjoni. Relewa wargufe ja Pärnu jõidu oli tabatu wõitnud ette sel- leks, et panna toime romantilistel põhjus- tel roima Pärnu jaamas. Rawatfus awas- tus aga enne, kui juudeti jeda lorda laata.

Kriminaalpolitsei ametnik tabas Reinu enne rongi saabumisi, millega Pärnu pidi saabu- ma keegi 27-aastane neu Ate wallast. Ale- kulamisel noormes oma tapmije lawatufi ei jalanud ja tunnistas ta, et jelleks oligi toi- me pannud rewolwriwargufe. Aga see war- gus juht aitas roima ära hoida, sest Jaan Jürisjoni oli margaanud wargufi samal päe- wal ja teatas loof Galinga konnaabille. Raktlus langes lohe Reinuale, kes oli wiibi- nud Jürisjoni forteris. Samal ajal teatati konnaabille, et Galinga wallas elaw Reinu wend oli jaanud oma wennaft Wladimirilt

kirja, milles see teatas, et lahtub kodunt ja ei tule enam tagasi. Samuti oli teada, et Reikul armuasjad ije Ate walla neuiga jassis ja wahetord halb. Kui ametiwõimud jellest teada said, seadid nad Pärnu raudtee- jaama waltue jisse. Reinu oli jaamas was- tas juba Tallinnast saabuwal humirongil, aga et neu jelle rongiga ei jõitnud, siis jäi ta õhtuji rongi ootama, kuid wahistati enne jelle saabumisi. Reinu on lihtõdline, neu aga jõulate wanemate laps, kellel talutoht Ate wallas ja maja Pärnus.

Saenus ja hoitusummas suurenesid.

Majandusministeeriumis walmisid nel- japäewal kofkumõtted meile suuremate pantade tähtjamate arwete liikumise koh- ta märkufitaf teetel. Weist jalgub, et hoiu- summad tõusid märkufitafus 0,8 milj. krooni ja laenuid 2,4 milj. krooni mõrra.

Hoitusumma de tõus testab järjeft edasi. 1. aprillilts oli hoitusummasid linna- ja aktiapanatades ning 33 juuremas ühis- pangas kofku 69,3 milj. krooni, kufi tagafi 68,7 milj. tr., aastat tagafi 58 milj. tr. ja lats aastat tagafi 52,9 milj. krooni. Pa- he aastat jooftul, i. o. 1. aprillilts 1933. a. kuni 1. aprillilts 1935 a., on hoitusummad pantades tõusnud 16,4 milj. tr. mõrra. See kõik kinnitab weel lorb ujaldufe tõufu pantade wastu.

Pantade endi lats f a t a g a w a r a b olid 1. aprillil 11 milj. tr., oles aastat jooftul tõusnud terweft 4 milj. tr. mõrra. Nimelt olid 1. aprillil 1934. a. pantade latsatagawarad 7 milj. tr. ja 1. aprillil 1933. a. 5,4 milj. krooni.

Saenus tõusid 1. aprillilts 91 milj. kroonile, oles kufi tagafi 88,6 milj. tr., aastat tagafi 85,8 milj. tr. ja lats aastat tagafi 81,6 milj. krooni.

Kaugenägemi esimees „hal- loo-naised“.

Saksa riigiposti kaugenägemis-jaatejaam on wõ- tunud diktoitena teenistufse Urjula Katziche (wafakul) ja Annemarie Bedi (pare- mal), kes on esimeisteks „pilbiradiu“ hallowatsetes maamilmas. Pildil näeme neid fanteaparaadi ees; kuulajatel on võimalus neid lihtaeu kuulba kui la- näha tuhandete kilomeetri- te laugufete.

"**Włos SŁY**" nr. 48.

2. Wārwinine ja immutamine pitebāb tātuse teštvust.

